

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Граничних нормативів навантаження медичних
та інших працівників сфери охорони здоров'я»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Граничних нормативів навантаження медичних та інших працівників сфери охорони здоров'я» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою уточнення норм робочого часу для працівників сфери охорони здоров'я та затвердження граничних нормативів навантаження медичних працівників.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт наказу розроблено відповідно до статті 51 Кодексу законів про працю України, частини шостої статті 34, пункту «з» статті 77 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (далі – Закон).

Відповідно до статті 3 Закону працівником сфери охорони здоров'я є особа, яка має відповідну професійну кваліфікацію у сфері охорони здоров'я та провадить професійну діяльність із надання медичної чи фармацевтичної або реабілітаційної допомоги, або здійснює іншу професійну діяльність за професіями у сфері охорони здоров'я відповідно до законодавства.

До працівників сфери охорони здоров'я належать медичні, фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації та інші професіонали і фахівці у сфері охорони здоров'я, у тому числі з немедичною освітою, які працюють у закладах охорони здоров'я за професіями у сфері охорони здоров'я. Перелік професій (посад) працівників сфери охорони здоров'я, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05 липня 2025 року № 1065, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 липня 2025 року за № 1109/4451, включає:

лікарські професії;

фармацевтичні професії;

професії професіоналів у сфері охорони здоров'я, до яких, зокрема, належать професії професіоналів з реабілітації, професіоналів медико-профілактичного, медико-лабораторного профілів;

професії фахівців у сфері охорони здоров'я, до яких, зокрема, належать медсестринські, професії, а також професії фахівців медико-профілактичного, медико-лабораторного профілю, фахівців з реабілітації.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 травня 2006 року № 319 «Про затвердження норм робочого часу для працівників закладів та установ охорони здоров'я», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09 червня 2006 року за № 696/12570 не охоплює всі групи працівників сфери охорони здоров'я, які наявні на сьогоднішній день. Що виглядає як дискримінація та нерівні умови, зокрема, стосовно таких соціально значущих професій як професії професіоналів та фахівців з реабілітації, медико-фармацевтичного профілю, професіоналів з психологічної допомоги та духовної опіки та інші.

З огляду на мультидисциплінарний характер надання медичної та реабілітаційної допомоги, її якість залежить від злагодженої роботи всіх працівників сфери охорони здоров'я (медичних, фармацевтичних працівників, фахівців з реабілітації та інших). Збільшена норма робочого часу працівників сфери охорони здоров'я вищезазначених професій не є справедливим та не відповідає сучасним підходам до організації медичної та реабілітаційної допомоги.

В свою чергу, за відсутності граничних нормативів навантаження медичних працівників, граничні нормативи навантаження професіоналів та фахівців з реабілітації визначено Порядком організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, затвердженим постановою Кабінетом Міністрів України від 03 листопада 2021 року № 1268. Граничний норматив навантаження судових експертів за експертними спеціальностями «Судово-психіатрична експертиза» та «Судово-психологічна експертиза» в державних спеціалізованих установах судово-психіатричної та судово-психологічної експертиз Міністерства охорони здоров'я України затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 квітня 2026 року № 551 «Граничний норматив навантаження судових експертів за експертними спеціальностями «Судово-психіатрична експертиза» та «Судово-психологічна експертиза» в державних спеціалізованих установах судово-психіатричної та судово-психологічної експертиз Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12 травня 2026 року за № 660/46054.

Зважаючи на викладене вище, проєктом наказу пропонується визначити норми робочого часу для працівників сфери охорони здоров'я та затвердити граничні нормативи навантаження медичних працівників.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу пропонується:

1) затвердити Граничні нормативи навантаження медичних та інших працівників сфери охорони здоров'я;

2) визнати таким, що втратив чинність:

наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 травня 2006 року № 319 «Про затвердження норм робочого часу для працівників закладів та установ охорони здоров'я», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09 червня 2006 року за № 696/12570.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Кодекс законів про працю України;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Перелік виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 163;

Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 року № 442;

Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725;

Перелік професій (посад) працівників сфери охорони здоров'я, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05 липня 2025 року № 1065, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 липня 2025 року за № 1109/4451.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу потребує проведення публічних консультацій.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу потребує погодження з Міністерством економіки та довкілля України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Національною службою здоров'я України, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державною регуляторною службою України, Державною службою України з питань праці, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

Проект наказу потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті наказу відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект наказу не потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проєкту наказу дозволить удосконалити післядипломну освіту, безперервний професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я, уніфікувати підходи до їх атестації, сприятиме зростанню кадрового потенціалу сфери охорони здоров'я та підвищенню якості медичного обслуговування населення.

Реалізація проєкту наказу матиме вплив на забезпечення захисту прав та інтересів громадян і держави; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення, оскільки рівень професійних знань та навичок безпосередньо впливає на якість медичної практики та медичного обслуговування населення.

Реалізація проєкту наказу не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація проєкту наказу матиме вплив на інтереси держави, працівників сфери охорони здоров'я та пацієнтів.

Вплив на інтереси зацікавлених сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Зростає кадровий потенціал сфери охорони здоров'я, підвищується якість медичного обслуговування населення, що позитивно впливає на людський капітал держави. Держава бере участь у плануванні кадрових ресурсів у сфері охорони здоров'я шляхом уточнення норм робочого часу працівників сфери охорони здоров'я та визначення граничних нормативів навантаження медичних працівників.
Працівники сфери охорони здоров'я	Позитивний	Чітко визначені норми робочого часу та граничні нормативи навантаження запобігають професійному вигоранню працівників сфери охорони здоров'я та

		створюють часові умови для їх професійного розвитку.
Пацієнти	Позитивний	Пацієнти отримують доступну медичну та реабілітаційну допомогу належної якості, оскільки зберігається кадрова чисельність працівників сфери охорони здоров'я та покращується рівень їх знань та практичних навичок.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__»_____2026 року